

Uchwała Nr 289 / 1 /2024
Zarządu Powiatu w Olsztynie
z dnia 16 kwietnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Koncepcji funkcjonowania stajni działającej w ramach warsztatów szkolnych przy Zespole Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach w latach 2024 - 2028”.

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 29 ust. 1 pkt 2 i art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900 ze zm.) **uchwala się**, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Koncepcję funkcjonowania stajni działającej w ramach warsztatów szkolnych przy Zespole Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach w latach 2024 - 2028”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STAROSTA OLSZTYŃSKI

1. **ANDRZEJ ABAKO**

WICESTAROSTA OLSZTYŃSKI

2. **JOANNA MICHALSKA - REDA**

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

3. **JANUSZ RADZISZEWSKI**

4. **JACEK SZYDŁO**

5. **ARTUR WROCHNA**

Załącznik
do uchwały Nr 289/1/2024
Zarządu Powiatu w Olsztynie
z dnia... 16 kwietnia... 2024 r.

***Koncepcja funkcjonowania stajni działającej
w ramach warsztatów szkolnych przy
Zespole Szkół Rolniczych
im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego
w Smolajnach
w latach 2024 - 2028***

Wstęp

Zespół Szkół Rolniczych w Smolajnach utworzony został z dniem 1 września 2000 r. na mocy uchwały Nr XIII/142/2000 Rady Powiatu w Olsztynie z 25 lutego 2000 r. i powstał w wyniku przekształcenia Zespołu Szkół Rolniczych w Tuławkach i Technikum Rolniczego w Smolajnach. Organem prowadzącym szkołę jest Powiat Olsztyński. W dniu 15 września 2001 r., w związku z obchodami 40-lecia szkoły, Zespołowi Szkół Rolniczych w Smolajnach nadano imię Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego.

Na dzień 30 września 2023 r. naukę w Zespole Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach pobierało 185 uczniów.

Historia stajni i hodowli koni w Zespole Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach ma długą tradycję i sięga drugiej połowy lat 70-tych XX wieku kiedy utworzono Zasadniczą Szkołę Hodowlaną będącą przyzakładową szkołą Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Dobrym Mieście.

Kontynuacja hodowli koni i jeździectwo były jedną z form realizacji zajęć wychowania fizycznego w szkole. Wzrastające zainteresowanie jeździectwem wśród uczniów szkoły zaowocowało organizacją różnorodnych zawodów i imprez sportowo – rekreacyjnych, tj: „pogoń za lisem” z okazji święta św. Huberta, Piknik Jeździecki, organizacja konkursów skoków przez przeszkody oraz wystaw koni różnych ras, których tradycja przetrwała do chwili obecnej.

Koncepcja funkcjonowania stajni działającej w ramach warsztatów szkolnych przy Zespole Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach jest ściśle związana z kierunkami kształcenia w szkole w zakresie elementów podstawy programowej oraz rozwojem zainteresowań młodzieży szkolnej. W ramach ZSR w Smolajnach funkcjonują:

1. Technikum (5 letnie) kształcące w zawodach:
 - 1) Technik Agrobiznesu
 - 2) Technik Architektury Krajobrazu
 - 3) Technik Rolnik
 - 4) Technik Weterynarii
 - 5) Technik Hodowca Koni
2. Branżowa Szkoła I Stopnia (3 letnia) kształcąca w zawodach:
 - 1) Rolnik
 - 2) Ogrodnik
3. Bursa

Szkoła organizuje również 3-semestralne kwalifikacyjne kursy zawodowe w zawodach: Rolnik i Pszczelarz.

1. Posiadane zaplecze - baza

Budynek stajni, będący w zarządzie dyrektora ZSR w Smolajnach, użytkowany jest na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 24.02.2000 roku pomiędzy Archidiecezją Warmińską - użyczającym, a Powiatem Olsztyńskim - biorącym w użyczenie. Okres obowiązywania umowy: do 6

czerwca 2029 roku. Cel użyczenia: prowadzenie działalności oświatowo-wychowawczej. W/w nieruchomości zabudowana położona jest w miejscowości Smolajny, Gmina Dobre Miasto, oznaczona w ewidencji gruntów numerem działki 130/5 o powierzchni 13,5619 ha.

2. Opis techniczny stajni

W budynku stajni prowadzona jest hodowla koni w ramach warsztatów szkolnych funkcjonujących przy Zespole Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błazeja Krasickiego w Smolajnach.

Budynek stajni jest konstrukcją murowano – drewnianą, pokrycie drewniane dwuspadowe z dachówką ceramiczną, stropy drewniane. Zajmuje powierzchnię zabudowy 375,71 m², kubatura 1 164,70 m³. W stajni mieści się 17 boksów z wyposażeniem w poidła automatyczne, żłoby paszowe, oświetlenie stanowiskowe. Boksy w części murowanej (strona północno – wschodnia) w ilości 10 sztuk podzielone są konstrukcją wykonaną z drewna połączonego z elementami metalowymi. Zamknięcia boksów wykonane są z metalu i zamocowane na szynach jezdnych. Posadzka betonowa, ściany wewnętrzne i zewnętrzne otynkowane. Budynek ma 6 sztuk okien zapewniających światło dzienne w boksach dla koni. Od strony południowo – zachodniej boksy w ilości 7 sztuk są częściowo murowane i częściowo wykonane z drewna, bez okien. Światło dzienne i powietrze wpada przez górną część drzwi dwuskrzydłowych, które są dzielone w połowie (typ banderozy). Wejście i drzwi zabezpieczone są odbojem z rur stalowych odrębnych dla każdego boksu. W części stajni murowanej jest korytarz komunikacyjno - obsługowy, oświetlony światłem dziennym i sztucznym. W części murowanej znajduje się boks dla klaczy ze źrebakiem w standardzie wymaganym przepisami mówiącymi o dobrostanie koni. W stajni znajdują się: pomieszczenie paszarni, w której umiejscowiony jest śrutownik do gniczenia i śrutowania owsa zadawanego jako pasza, pomieszczenie socjalne dla obsługi wraz z WC oraz pomieszczenie siodlarni (strona południowo – zachodnia), w której przechowywany jest osprzęt i wyposażenie: siodła, ogłowia, lonże, opinacze, kaski ochronne dla jeźdźców oraz inna materia potrzebna do funkcjonowania stajni.

Nad boksami usytuowany jest strych, który służył do przechowywania i magazynowania paszy i ściółki dla koni. Ze względu na pogarszający się stan ścian oraz konstrukcji drewnianej stropowej i dachowej szkoła nie gromadzi zapasów w tym obiekcie. W ramach środków własnych szkoła wyremontowała częściowo uszkodzone krokwie i słupy celem wzmocnienia elementów konstrukcyjnych. Dzięki w/w pracom naprawczym w części stajni służącej poprzednio jako magazyn podręczny na baloty siana i słomy wygospodarowano powierzchnię pod trzy dodatkowe boksy dla koni. Przy stajni znajduje się parkur z podłożem częściowo piaskowym, wyposażony w podstawowy zestaw przeszkód jeździeckich oraz pastwiska, na których w sezonie letnim pasą się konie i wykorzystywane są jako wybiegi dla koni w trakcie całego roku.

3. Zabezpieczenie paszowe oraz prace porządkowe i edukacyjne przy obsłudze koni

Pasza objętościowa, jaką w gospodarstwie jest siano, pozyskiwana jest z łąk należących do Powiatu Olsztyńskiego, zgodnie z programami użytkowania łąk, np. biocenotycznymi. Każdego roku szkoła dokonuje obsiewu owsem areał, który zabezpiecza stajnię, tj. 15 koni w podstawową paszę treściwą na cały sezon. Z pól uprawnych pozyskiwana jest również słoma. Roczne zapotrzebowanie na paszę dla koni wynosi: owies – około 10-12 ton, siano około 90 ton, słoma 20 -25 ton. Ewentualne nadwyżki plonów sprzedawane są lokalnym hodowcom.

Przy obsłudze koni zatrudnionych jest obecnie dwóch pracowników. Często ich praca wspomagana jest pracą uczniów technikum rolniczego odbywających praktykę zawodową lub zajęcia praktyczne w gospodarstwie przyszkolnym. Specyfika budynku wymusza ręczne czyszczenie boksów. Uczniowie biorą udział w pracach porządkowych w stajni oraz obsłudze koni: przygotowanie i zadawanie pasz, czyszczenie boksów, ścielenie, czyszczenie koni, kontrola mikroklimatu w stajni. Z zajęć przy zwierzętach korzystają również uczniowie technikum weterynaryjnego, którzy mogą między innymi zaznajomić się z anatomią zwierząt, obserwować obraz w czasie badania USG dróg rodnych, kończyn, sprawdzać żrebnosć klaczy, asystować w czasie iniekcji leków, szczepień, korekcji wadliwego uzębienia oraz innych badań i zabiegów. Młodzież uczestniczy również przy werkowaniu kopyt w trakcie wizyt kowala

4.1. Plan rozwoju stajni w oparciu o aktualne zaplecze lokalowe i stan inwentarza

Stajnia w Smolajnach, jest w stanie pomieścić 15 - 17 koni. Obecnie stajnia liczy 16 koni. W związku z intensywną eksploatacją istnieje potrzeba kompleksowego remontu. W ciągu najbliższych 3 lat konieczny będzie remont dachu – wymiana poszycia. Inwestycja ta poprawi dobrostan zwierząt. Obecny stan dachu uniemożliwia dobrą wentylację budynku (zła izolacja, wysoka wilgotność, duże zapylenie, zarodniki grzybów) czego efektem mogą być choroby układu oddechowego zwierząt, takie jak kaszel, duszności, a w konsekwencji nawet rozedma płuc. Konie z największymi problemami oddechowymi przebywają w boksach zewnętrznych w stylu angielskim, co ułatwia im dostęp do świeżego powietrza. Budynek stajni wyposażony jest w monitoring i oświetlenie zewnętrzne. Ze względu na brak całodobowego dozoru konie nie mogą przebywać na pastwiskach w godzinach wieczornych i nocnych. W okresie obowiązywania koncepcji planowany jest również remont boksów i wnętrza stajni. Plany remontowe dachu obejmują okres 2024 – 2026 natomiast plany odnowienia wnętrza budynku to lata 2027 – 2028.

Obecna hodowla koni rasy śląskiej związana jest z programem ochrony zasobów genetycznych ras rodzimych. Program hodowlany kończy się w roku 2024. Dwie klacze będące w rozrodzie po zakończeniu programu planowane są do sprzedaży lub będą wykorzystane do zajęć praktycznej nauki zawodu. Spośród uzyskanego potomstwa śląskiego szkoła planuje zostawić 3-4 konie i wykorzystywać je do celów rekreacyjnych. Obecnie dwa najstarsze konie, potomstwo klaczy „programowych”, zostały zajeżdżone (przygotowane pod siodło). Młodzież szkolna korzysta z nich doskonaląc swoje jeździeckie umiejętności. Młodsze konie też są przygotowywane do jazdy pod siodłem.

Analizując zasób zwierząt należy zaznaczyć, że pozostałe konie liczą od 14 do 24 lat. Dwa najstarsze ze względu na stan zdrowotny są rzadko są użytkowane. Jedna z klaczy, z powodu odnawiającej się kontuzji, została, po konsultacji weterynaryjnej, zupełnie wykluczona z użytkowania wierzchowego i przeznaczona do hodowli. Intensywniej sportowo – rekreacyjnie użytkowane są tylko trzy konie, obecnie kilkunastoletnie, oraz jedna klacz, która ze względu na problemy oddechowe użytkowana jest tylko w okresie lepszego samopoczucia. W zależności od możliwości zdrowotnych i kondycyjnych użytkuje się przeciętnie 4-5 koni. W związku ze wzrostem zainteresowania jazdą rekreacyjną, planowane jest zwiększenie możliwości użytkowych stada. W bieżącym roku planuje się zażrebiecie 3-4 klaczy, jednak na materiał gotowy do pracy wierzchowej trzeba poczekać 4 - 5 lat.

Wzrost możliwości użytkowych stada należy zaplanować dwutorowo. Młode konie pochodzące z hodowli będą systematycznie zajeżdżane i w ciągu dwóch lat pozyskałoby się 3 konie wierzchowe. Jest to uwarunkowane tym, że konie mogą być objeżdżane w wieku ok 3 - 4 lat. Stajnia obecnie

posiada dwa konie rasy śląskiej urodzone w 2020 roku i jedną klacz urodzoną w 2021 roku. W zależności od charakteru i możliwości konia służyłyby do nauki jazdy konnej. Obserwując konie śląskie można przyjąć, że będą one służyły tylko do nauki podstaw i rekreacji oraz zajęć dydaktycznych. Ten stan rzeczy spowoduje, że osoby bardziej zaawansowane nie będą miały możliwości rozwoju, gdyż rasa śląska to zwierzęta predysponowane do użytkowania zaprzęgowego. Ich możliwości do ambitnej rekreacji i sportu są ograniczone, co wynika z typu budowy i pochodzenia. Pozostałe to konie rasy wielkopolskiej lub szlachetnej półkrwi. Konie te są przeznaczone do jazdy wyczynowej. Dzięki takim możliwościom stadnina jest w stanie zaistnieć w środowisku jeździeckim.

Hodowla koni rasy śląskiej będzie zachowana. Jednak istnieje możliwość po konsultacjach z nauczycielami, pracownikami i uczniami wprowadzenia do Smolajn hodowli innej rasy zachowawczej, wchodząc tym samym w nowy program hodowlany. Celem rozwoju jeździectwa sportowego i rekreacyjnego wśród uczniów ZSR w Smolajnach planuje się wybór jednej z dwóch ras: wielkopolskiej lub małopolskiej. Wiąże się to z koniecznością zakupu w 2024 roku 2 klaczy hodowlanych jednej z dwóch w/w ras. Wybór rasy uzależniony będzie od dostępności do reproduktorów z okolicznych stadnin.

Przy szkole funkcjonuje Jeździecki Uczniowski Klub Sportowy „Galop”. Klub cieszy się dużym zainteresowaniem wśród młodzieży aplikującej oraz uczniów szkoły. Członkowie klubu chętnie uczestniczą w dodatkowych zajęciach nauki jazdy konnej. Osoby bardziej zaawansowane biorą udział w imprezach organizowanych przez szkołę i wspieranych przez JUKS „Galop” na terenie Smolajn, takich jak Hubertus czy Piknik Jeździecki.

4. 2. Współpraca szkoły z Jeździeckim Uczniowskim Klubem Sportowym „Galop”

Jeździecki Uczniowski Klub Sportowy „Galop” jako organizacja pozarządową działającą w oparciu o zapisy ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach jest odrębną jednostką posiadającą osobowość prawną. Jego członkami mogą być w szczególności uczniowie, rodzice uczniów, nauczyciele oraz osoby związane ze szkołą. Organizacyjnie klub nie wchodzi w skład Zespołu Szkół Rolniczych w Smolajnach. Dlatego też szczegółowe warunki współpracy pomiędzy szkołą a klubem, w tym w zakresie wyrażenia zgody na użyczenie adresu szkoły jako siedziby klubu oraz możliwość korzystania przez klub z pomieszczeń i inwentarza żywego będących w zarządzie dyrektora Zespołu Szkół Rolniczych w Smolajnach zostaną określone w stosownym porozumieniu/umowie.

Współdziałanie szkoły i klubu daje dodatkowe możliwości rozwoju jeździectwa i może przyczynić się do wsparcia finansowego hodowli koni prowadzonej przez szkołę, między innymi poprzez organizację turnusów wypoczynkowych o charakterze obozów jeździeckich dla dzieci i młodzieży. Tego typu współpraca pozwoli zoptymalizować wykorzystanie zasobów stajni w trakcie wakacji.

5. Rozwój stajni w oparciu o planowany przez Powiat Olsztyński nowy kompleks obiektów Zespołu szkół rolniczych w Smolajnach

Druga opcja rozwoju stajni oparta jest na budowie nowego budynku inwentarzowego z krytą ujeżdżalnią na działce należącej do Powiatu Olsztyńskiego. Inwestycja znacząco podniósłaby możliwości szkoły w zakresie hodowli i użytkowania koni. W skład kompleksu wchodziłyby następujące budynki: budynek krytej ujeżdżalni, budynek stajni na 30 koni, budynek socjalny wraz z

niezbędną infrastrukturą zewnętrzną typu sieć dróg wewnętrznych, place manewrowe, parkingi z odpowiednią ilością miejsc dla osób niepełnosprawnych, chodniki, obiekty małej architektury i urządzenie zieleni oraz: płytę obornikową żelbetową z utwardzonym dojazdem i placem manewrowym, zewnętrzną myjkę dla koni, oświetlenie zewnętrzne ciągów komunikacyjnych, parkingów, ogrodzenie obiektu wraz z monitoringiem. Wszystkie te obiekty i udogodnienia pozwolą na funkcjonowanie dotychczasowych kierunków kształcenia na możliwie najwyższym poziomie szkoleniowo – edukacyjnym oraz pozwolą na otwieranie nowych kierunków kształcenia. Nowe obiekty stajenne i hipiczne dadzą możliwość realizacji podstawy programowej w/w kierunku w nowoczesnych, świetnie wyposażonych budynkach i w oparciu o rzeczywistą hodowlę koni.

Nowy budynek stajni, zgodnie z projektem architektonicznym, będzie wyposażony w profesjonalną, dużą i wygodną porodówkę, izolatkę, paszarnię z magazynem paszowym, siodlarnię i szorownię, solarium, myjkę, przestronne i łatwe w utrzymaniu czystości boksy z odpowiednią wentylacją i ociepleniem. Dodatkowo projekt zakłada przy stajni salę edukacyjną, sanitariaty, szatnie, pomieszczenia socjalne. Brak w/w elementów może spowodować trudności w przeprowadzeniu praktycznej nauki zawodu dla nowego kierunku. Budowa nowych obiektów stajennych, poprawi zdrowotność koni, a tym samym zwiększy możliwości szkoły w zakresie odchowywania zdrowego potomstwa.

Posiadanie kilku koni rasy śląskiej, jak i nowej rasy zachowawczej szlachetnej daje większe możliwości edukacyjne. Uczniowie będą mieli możliwość pracy z koniem cięższej budowy, do użytkowania zaprzęgowo – rekreacyjnego, jak i tym szlachetnym użytkowanym sportowo, co jest szczególnie ważne dla nowych kierunków kształcenia w zawodach przyszłości.

Docelowo, szkoła planuje posiadać około 20 koni łącznie, w tym 10 koni użytkowanych sportowo i rekreacyjnie, oraz 2 klacze każdego roku w rozrodzie. Pozostałe wolne boksy będą zagospodarowane według potrzeb

Koncepcja rozwoju i planowania dalszej hodowli koni przez ZSR w Smolajnach na bazie nowoczesnych obiektów i dobrze wyposażonego zaplecza socjalno-bytowego oraz współpraca z JUKS „Galop” będzie przedmiotem kolejnego opracowania na lata 2028-2032.

6. Wnioski końcowe

- 1) Potrzeba kompleksowego remontu dachu stajni.
- 2) Doposażenie stajni w urządzenia mechaniczne i sprzęt usprawniający pracę ludzi w stajni.
- 3) Przedłużenie godzin dozoru w stajni zakresie bezpieczeństwa, dłuższego wypasu na pastwiskach, w czasie żrebia koni.
- 4) Odnowa ras zachowawczych.
- 5) Uregulowanie stosownym porozumieniem/umową funkcjonowania JUKS „Galop” przy ZSR w Smolajnach.
- 6) Wykorzystanie systemów informatycznych w zakresie dobrostanu koni.

Działania przedstawione w koncepcji będą realizowane w miarę możliwości organizacyjnych, technicznych, prawnych i finansowych Powiatu Olsztyńskiego i szkoły oraz przy wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania.

Dyrektor Zespołu Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach będzie co dwa lata sporządzał sprawozdanie z realizacji zadań i działań przedstawionych w Koncepcji i przedstawiał Zarządowi Powiatu w Olsztynie.

Koncepcja funkcjonowania stajni działającej w ramach warsztatów szkolnych przy Zespole Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach w latach 2024 – 2028 została opracowana przez Zespół Szkół Rolniczych w Smolajnach i Wydział Oświaty, Kultury i Kultury Fizycznej Starostwa Powiatowego w Olsztynie.